

Twitterren txioak

Twitter sortu zenetik jende askorentzat tresna aproposa bihurtu da, besteak beste, informazioa erraz eta eroso eskuratzeko nahiz partekatzeko.

Sekuentzia honetan, txiolari batzuen testigantzatik abiatuta, ariketa hauek egingo dituzu:

- Twitter erabiltzen duten pertsona batzuen esperientzia irakurrita, zeurea zein den azaldu.
- Erreportajea entzunda, nork zer esan duen identifikatu.
- Erreportajea berriro entzun eta laburpen zuzena aukeratu.
- Twitter bidez zabaltzen diren fake edo gezurrak: testua irakurrita, galderei erantzun eta taldean komentatu.

Twitterrekin dudan esperientzia

Irakurri Twitterri buruzko kale-inkesta batean jendeak eman dituen erantzunak, eta ondoren, beheko galderei erantzun eta taldean komentatu.

Angela.	Jon.	Ane.	Evaristo.
Egunero sartzen naiz nire Twitterreko kontuan eta eguneko berrien errepasoa egiten dut, munduan zer gertatzen ari den jakiteko. Informazioa azkar jasotzeko biderik egokiena da niretzat. Gainera, denboran luzatzen den kontu bat dagoenean, jarraipena egiteko biderik egokiena dela uste dut. Nire ingurukoek baino lehenago jakiten dut beti zer gertatu den: famaturen bat hiltzen denean, norbait ezkontzekoa denean, Trumpek idatzi duen azken txioa... dena daukat eskura nire telefonoari esker, 200 erabiltzailetik gora jarraitzen ditut-eta.	Askotan bisitatzen dut nire Twitterreko kontua, baina saltoka ibiltzen naiz, txio batetik bestera. Ilbilbide horretan, gauza asko aurkitzen ditut, abentura bat da niretzat. Aukera ematen dit hizkuntza desberdinetan idatzitako testu laburrak irakurtzeko eta horrela, praktikatu egiten ditut eta memorian gordetzen ditut hitz asko. Ez dut ezer idazteko ohiturarik, irakurtzeko bakarrik erabiltzen dut, ez baitut nire iritzia publikoki azaldu nahi. Telefonora iristen zaizkidan laburpenetatik sartzen naiz normalean.	Uste dut sortu nuela kontua Twitterren, baina ez naiz gogoratu ere egiten, desfasatuta nago. Nahikoa lan ematen dit WhatsAppak!. Informazio gehiegi iristen zaigula uste dut, eta ez dut nire denbora horretan galdu nahi. Inguruko guztiak pantailari begira bizi dira. Ni, berriz, askoz ere lasaiago bizi naiz.	Twitterren kontua ireki nuenean pentsatu nuen ez nuela asko bisitatuko, baina denborak erakutsi dit tresna erabilgarria dela. Lagunek ere bidaltzen dizkirate txioak eta zerbait interesgarria ikusten dudanean, klik egin eta bi minututan irakurtzen dut. Ez diot denbora asko eskaintzen, baina gustatzen zait egunean egotea, batez ere jende guztiaren ahotan dauden gaien inguruan.

1. Erabiltzaile horietakoren batekin identifikatuta sentitu zara? Norekin? Zergatik?

.....

2. Zuen artean badago alderik, desberdintasunik? Zein?

.....

Zer diote txiolariek twitterri buruz?

Twitter egunero erabiltzen duten zenbait txiolariren testigantzak entzungo dituzu. Entzun zer dioten eta markatu nork zer esan duen.

<https://labur.eus/rLEXg>

	JONEK	AMAIK	KAZETARIAK
Egunero 5 milioi txio egiten dira.	☐	☐	☐
Niretzat, twitter informatua egoteko tresna bat da.	☐	☐	☐
Niretzat, twitter informazio-jario potolo-potoloa da.	☐	☐	☐
Egunean gutxienez bost aldiz erabiltzen dut Twitter.	☐	☐	☐
Twitter euskaratua dago eta asko dira euskaraz aritzen diren erabiltzaileak.	☐	☐	☐
Txio bat gaztelaniaz eginez gero, askoz zabalpen handiagoa izango du.	☐	☐	☐

Zein da laburpen zuzena?

Orain entzun berriro erreportajea eta aukeratu beheko galderaren erantzun zuzena. Ariketa egin ondoren, irakurri transkripzioa eta alderatu bertako informazioa eman duzun erantzunarekin.

- ☐ 2006an Jack Dorseyk sortu zuenetik, Twitterren erabiltzaile-kopuruak gora egin du. Gaur egun, 500 milioi erabiltzaile daude sare sozial honetan. 2012an twitter euskaratzeko kanpaina hasi zen arrakasta handiz. Gaur egun euskaratuta dago, eta erabiltzaile askok erabiltzen dute euskaraz.
- ☐ Sare sozial hau 2006an hasi zen jendartera zabaltzen eta sortu zuenetik 5 milioi erabiltzaile berri irabazi ditu. Duela 12 urte twitter euskaratzeko kanpaina hasi zen, baina ez zuen arrakasta handirik lortu. Ondoren, euskaraz gero eta erabiltzaile gehiago irabazi ditu eta horri esker, pixkanaka euskaratzen ari da.
- ☐ Twitter Jack Dorseyk sortu zuen 2016an, eta gaur egun 5 milioitik gorako txiolaria ditu. Baina pixkakanaka erabiltzaileen kopurua behera doa. Duela 6 urte hasi zen Twitter euskaratzen, eta gaur egun eduki asko euskaratuta daude.

Fakeak

Audioan aipatutako abantailez gain, Twitterrek baditu kontuan hartu beharreko zenbait arrisku. Beheko testua irakurri ondoren, erantzun idatziz beheko galderei eta ondoren, taldean komentatu.

Leire Narbaiza Arizmendi, Argia

Argazki bat ikusi dut Twitterren: Bilboko udaletxe aurrea jendez lepo, baita zubia ere. Idatzita du euskaldunon protesta dela 155. artikulua aplikatzearen kontra. Baina erretratuko jende oldean kolore bat nagusitzen da, gorria. Bitxia. Era berean, egun horretan eguraldi tristea egin zuen. Fotoan, oster, eguzkitsu dago. Fakea da, faltsutze bat, alegia. Argitu digute Athleticen ospakizun batekoa dela.

Halako asko zabaltzen dira sare sozialetan, borondate txarrez ia beti. Manipulazio galanta, erraz irensten duguna, astirik hartzen ez dugulako jatorria non duen ziurtatzen. Ia beti, datsegit batek, edota bertxioek askoz gehiago arduratzen gaituztelako. Azkar klikatu, ahalik eta gehien zabal dadin.

Sare sozialek informazioa kontsumitzeko modu hau ere bultzatzen dute. Dena bizkor, dena bat-batean, arin eta atsedean barik. Ez dago astirik ezer berresteko, informazio kopurua, osotara, irentsi ezina delako.

Engainatu egiten gaituzte. Edo, hobe esanda, engaina errazak garenez, esku-eskura jartzen diegu aukera faltsutzaile hauei. Baina benetako galdera da zergatik argitaratzen dituzten iruzurgileek fakeak: loriazko 15 minutuak izateko. Nartzisismoak besterik ezin du azaldu erridikulu hau.

HIZTEGIA

Berretsi. Egiaztatu, konfirmatu.

Datsegit. Atsegin dut.

Irentsi. Sinetsi.

Iruzurgile. Engainatzaile, iruzurti.

Jatorria. Hasiera, sorrera.

Jende oldea. Jende multzo oso handia

1. Zein da testuaren ideia nagusia?

2. Ezagutzen duzu beste arriskurik?

3. Zer pentsatzen duzu zuk iruzurgileei eta fakeei buruz?

ARGIA

<https://labur.eus/qNdVj>

Erantzunak

Zer diote txiolariek twitterri buruz?

	JONEK	AMAIK	KAZETARIAK
Egunero 5 milioi txio egiten dira.			
Niretzat, twitter informatua egoteko tresna bat da.			
Niretzat, twitter informazio-jario potolo-potoloa da.			
Egunean gutxienez bost aldiz erabiltzen dut Twitter.			
Twitter euskaratua dago eta asko dira euskaraz aritzen diren erabiltzaileak.			
Txio bat gaztelaniaz eginez gero, askoz zabalpen handiagoa izango du.			

Nola laburtuko zenuke kazetariak twitterri buruz dioena? Aukeratu laburpen zuzena.

2006an Jack Dorseyk sortu zuenetik, Twitterren erabiltzaile-kopuruak gora egin du. Gaur egun, 500 milioi erabiltzaile daude sare sozial honetan. 2012an twitter euskaratzeko kanpaina hasi zen arrakasta handiz. Gaur egun euskaratuta dago, eta erabiltzaile askok erabiltzen dute euskaraz.

Transkripzioa

KAZETARIA.- Iruñeko Leihu tabernan gaude, hiru txiolariekin, txio herria aztertzeke, twitter aztertzeke. Jack Dorseyk sortu zuen twitter, 2006an eta horrez geroztik gora egin du haren arrakastak: 500 milioi erabiltzaile daude sare sozialean. Egunero 5 milioi txio egiten dira eta 800 mila bilaketa dauzka. Twitter haientzat zer den azal diezaguten eskatu diegu txiolariei.

IRUÑE.- Ni Iruñe Astiz Larunbe naiz, "arkakuso" twitterren, eta bueno, twitter niretzat tresna bat da bereziki ba munduan zehar momentuan zer gertatzen ari den ezagutzeko edo jakiteko tresna bat.

JON ORZAIZ.- Jon Orzaiz twitterren, eta beno, niretzat twitter gauza asko da: laneko tresna bat da, informatua egoteko tresna bat, baina gero baita ere, bueno ba denbora galtzeko "droga" bat ere izan liteke.

AMAIA KAMBRA.- Ni Amaia Kambra naiz, "zuri5niri6" twitterren, eta bueno, niretzako twitter informazio-jario potolo-potoloa da, egunero gertatzen dena pixka bat ba jarraitzeko.

KAZETARIA.- Orain galdera "indiskreto" bat. Egunean zenbat aldiz begiratzen duzue twitter?

IDOIA OSTIZ.- Ez nuke jakingo zenbatzen.

JON ORZAIZ.- Ez dakit. Ez dakit. Uf, komunera joan baino gehiago(tan). Hori seguru baietz. Ez dakit.

AMAIA KAMBRA.- Bai ba ez dakit, 5 aldiz baietz, fijo. Otorduak bezala, fijo.

JON ORZAIZ.- Hori da. Bai. JA, ja, ja...

MUSIKA

KAZETARIA.- Twitterra euskaratzeko kanpaina arrakastatsua izan zen bi mila eta hamabian. Egun euskaratuta dago, eta horrez gain, asko dira euskaraz aritzen diren erabiltzaileak. Baina, txiolariek zer nolako osasunarekin ikusten dute twitterreko euskal komunitatea?

JON ORZAIZ.- Nik uste dut komunitate bizi bat dela. Ze, egunero txio asko izaten dira. Tamalez ba, beno, egoera diglosiko batean gaude eta seguru aski zuek ere nabaritu zenuen: txio bat gaztelaniaz egiten baldin baduzu eta gainera, beste norbaitek bertsiotzen baldin badu zabalpen askoz handiagoa izaten du, bertsio askoz gehiago. Niri behintzat gertatu izan zait ez? Erdaraz zerbait txiokatzea eta askoz jende gehiagok bertsiotzea euskaraz egiten ditudanak baino.

AMAIA KAMBRA.- Hor, ba edonon bezala, hizkuntzen lehia ba, bakoitzak bere lekua hartzen duela eta gurea igual beste batzuen baino txikiago dela, baina hala ere esango nuke bai bizi izan dugula gorakada bat, osea, euskararen gorakada bat twitterren.

KAZETARIA.- Iruñe Astiz, Jon Orzaiz, eta Amaia Kambra. Hiru txiolarik batu ditugu Leihu tabernan, txioz txio twitterren analisia egiteko. Emaita: indartsu dagoela euskal komunitatea, geroz eta biziago.